

හැඳින්වීම

අද්‍යයන ගෝලීය සමාජ සන්දර්භය තුළ ක්‍රියාකාරී මාධ්‍ය සංස්කෘතිය විශාල වෙනසකට බදුන් කිරීමේ ප්‍රමුඛයා වන්නේ රූපවාහිනී මාධ්‍යයි. මෙම මාධ්‍ය සතු ශ්‍රව්‍යමය හා දෘශ්‍යමය ශක්‍යතාවය නිසා අන් මාධ්‍යයන් අභිබවමින් මිනිස් විඥාණය ස්පර්ශ කොට සුබයේ ඇඳ බැඳ තබා ගැනීමට තරම් බලවත් වන්නේය.

නූතන ජනමාධ්‍ය බිහිවීමත් සමගම එතෙක් පැවති සම්ප්‍රදායික සමාජ ජීවන ශෛලය තුළ ගැඹුරට විපර්යාසයක් සිදු වන්නට විය. නූතන ජනමාධ්‍ය සමාජීය ආයතනයක් වශයෙන් මෙන්ම ජන ජීවිතයේ අවියෝජනීය කොටසක් බවට පත් වෙමින් සමාජ ජීවිතයේ විවිධ පැතිකඩවල් කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑමක් කරනවා පමණක් නොව ආධිපත්‍යයක් ද පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ළඞ් අලිතුසල් විසින් මතවාදී රාජ්‍යය උපකරණයක් ලෙස අර්ථ දක්වන්නේ ජෝර්ජ් ගබනර් විසින් "කර්මාන්ත නියමයේ සංස්කෘතික හස්තය" ලෙස අර්ථ දක්වනු ලබන්නේ රූපවාහිනී අත්පත්කරගෙන ඇති මෙම ආධිපත්‍ය නිසාවෙනි.

රූපවාහිනිය මුල් යුගයේ විකාශන කටයුතු ජාතික භූගෝලීය සීමාවන්ට සීමා විය. එහෙත් පසුව පුළුල්වනකට හා ගුවන් විදුලියට තිබූ භාෂාමය බාධකය ජයගෙන සංස්කෘතීන් හා දේශ සීමාවන් සියාරා යාමේ තාක්‍ෂණික හැකියාව රූපවාහිනිය අත්පත් කරගත්තේය. රූපවාහිනිය බිහි වූයේම ගෝලීය මට්ටමේ ග්‍රාහක ප්‍රජාවක් අනාගතයේදී අත්පත්කර ගන්නා මාධ්‍යයක් වශයෙනි. පසුකාලීනව තාක්‍ෂණය හා ආර්ථිකයේ සිදුවූ වෙනස්කම් නිසා වැඩිකල් නොගොස් ම රූපවාහිනියට එම තත්ත්වය අත්පත්කරගත හැකි විය. තාක්‍ෂණික වශයෙන් 1990 දශකය වන විට වන්දිකා තාක්‍ෂණය, කේබල් නාලිකා ක්‍රමය, අන්තර්ජාලය යන තාක්‍ෂණ ක්‍රමයන් හි දායකත්වය රූපවාහිනිව විසින් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. වන්දිකා තාක්‍ෂණය සංකේතවත් කරන්නේම පෘතුගී ගෝලයේ කරන්නා වූ සන්නිවේදන තාක්‍ෂණයක මහේක්‍ෂාවයයි.

Satellite TV - A Television System in which the signal is transmitted to any orbiting satellite that receives the signal amplifies it and transmits back to earth(http://en.wikipedia.org/wiki/satellite_television).

වන්දිකා රූපවාහිනී ක්‍රමවේදය ලෝකය පුරා ඉක්මනින් ව්‍යාප්ත වන්නට විය. විශේෂයෙන් ම මේ හරහා පෘතුවි තලයේ ස්ථාන හා මිනිසුන් තාක්ෂණයකින් යා කළ හැකි සන්නිවේදන හෝලියක්වයක් නිර්මාණ කළ හැකි විය. ඒ නිසා ම මෙය ඉතාමත් ජනප්‍රිය රූපවාහිනී ක්‍රමවේදයකි. සමාජ සංස්කෘතික වශයෙන් එකට යා කළ හැකි සමාජ සන්දර්භයක් මේ හරහා ගොඩ නැගිය හැකිය.

මෙම රූපවාහිනී ක්‍රමවේදය ලෝකය පුරා ඉක්මනින් ව්‍යාප්ත වුවත් ලංකාව තුළට මෙම රූපවාහිනියේ ආගමනය සිදු වන්නේ මෑත කාලයේදී නිත්‍යානුකූල ලෙස ලංකාවේ වන්දිකා රූපවාහිනියක් මුලින්ම ස්ථාපිත වන්නේ 2005 මැයි 27 දින CBN Sat වන්දිකා රූපවාහිනිය ස්ථාපිත කිරීමත් සමගය. මෙම සේවාව ලංකාව පුරා ඉතාමත් ඉක්මනින් ව්‍යාප්ත වුවත් 2006 ජූනි 6 දින වන විට මෙම සේවාව අත්හිටවනු ලබයි. ඔවුන්ට එල්ලවන ප්‍රධාන වෝදනාව වන්නේ LTTE නාලිකාවන් අවසරයකින් තොරව Free to Air ග්‍රහකයින් වෙත විකාශනය කිරීමයි. නමුත් ඔවුන්ට එල්ල කරනු ලබන වෝදනා ඔප්පු කිරීමට අපරාධ විමර්ශන ඒකකයට හැකියාව ලැබෙන්නේ නැත. කෙසේ වෙතත් මෙම තත්වය මත CBN Sat ආයතනය අධාල වන අතර එහි හිමිකාරත්වය Dialog Telecom ආයතනය විසින් 2007 මස සිට අත්පත් කරගනී (http://en.wikipedia.org/wiki/Dialog_tv).

ලංකාව තුළ නිත්‍යානුකූල ලෙස ස්ථාපිත නොවූ ඉන්දියාව තුළින් Uplink කරනු ලබන වැඩසටහන් ද නැරඹීමට හැකියාවට ඇත. වර්තමානය වන විට මෙය මෙරට විශාල ව්‍යාපාරයක් බවට පත්ව ඇත. Dish හා Receiver මෙරටට ගෙන්වීමේ විශාල පරිමාණ ව්‍යාපාරයක් ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ඒවා හරහා වඩාත් ම ප්‍රයෝජන ලබා ගන්නේ ලංකාවේ දෙමළ, මුස්ලිම් ප්‍රජාවයි. විශේෂයෙන් ම එමගින් මිලෙහි පවතින ලාභදායී බවත් විශාල විදේශ නාලිකා ප්‍රමාණයක් නැරඹීමට ඇති හැකියාවත් නිසා මෙම සේවාවන් භාවිතයට පෙළඹේ.

යම් මාධ්‍යයක් රටක ස්ථාපිත කිරීමේදී එය එරට සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික රටාවට ගැලපිය යුතුය. විශේෂයෙන් ම එය එරට සමස්ත ජනතාවම නියෝජනය කරන්නක් විය යුතුය. නමුත් මෙරට ජනමාධ්‍ය ආරම්භය පටන් ම එනම් පුවත්පත, ගුවන් වීදුලි, රූපවාහිනී ආදී සෑම මාධ්‍යයක් ම සමස්තයක් ලෙස ක්‍රියා කර ඇත්තේ සිංහල මතවාදයට උලුප්පා දැක්වීමකි.

මෙහිදී 1973 දී නබර්මාස් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද මහජන ගෝලය, (Public Sdpear) නැමැති සංකල්පය ඉතා වැදගත් වේ. ඒ තුළ ඔහු ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුද්ගලයන්ම ඒවායේ තීන්දු, තීරණ, නිගමන වලට පැමිණීමට ඇති අවකාශයයි(Habermas, 1989). නමුත් ලංකාව තුළ මෙවැනි පොදු මහජන ගෝලයක් දක්නට ලැබෙන්නේ නැත. විශේෂයෙන් ම වාර්ගිකත්වය , තුළ දුප්පත් පොහොසත් ආදී වශයෙන් හමු නොවන සමාජයක අප ජීවත් වේ. මෙම තත්ත්වය ඇති කරනු ලබන්නේ මාධ්‍යය හරහාය.

එ නිසාම ලංකේය සමාජය තුළ මෙම වාර්ගිකත්වය හා මාධ්‍ය අතර ඇත්තේ දෛලෙක්තික ස්වභාවයකි. මෙම තත්ත්වය තුළ අපට පැහැදිලි වන ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ මෙරට සුළු ජනවර්ග වලට ගැලපෙන මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් නොමැති බවය. ඒ හරහා වාර්ගිකරණය වූ හිස් අවකාශයක් නිර්මාණයක් වේ. මෙම හිස් අවකාශයේ උෞන පුර්ණයන් සඳහා මෙරට ජනතාව විවිධ විකල්ප කරා යොමු වේ.

එලෙස මෙරට සුළු ජනවර්ග තුළ ඇති මාධ්‍ය රික්තය පිරවීමට ඔවුන් වැඩි වශයෙන් වන්දිකා රූපවාහිනී කෙරෙහි යොමු වී ඇතැයි යන උපකල්පනය මත පිහිටා මෙම පර්යේෂණයේ සිදු කරනු ලබයි. එහිදී විශේෂයෙන් මෙරට සුළු ජනවර්ග තුළ වන්දිකා රූපවාහිනී කෙරෙහි සිංහල ජනවර්ග තුළ වන්දිකා රූපවාහිනී කෙරෙහි සිංහල ජනවර්ග වලට වඩා වැඩි අවධානයක් තිබේ දැයි සොයා බලා එයට බලපාන හේතු විමර්ශනය කිරීම මෙහිදී අපේක්ෂිතය.

ලංකාවේ සුළු ජනවර්ග වල වන්දිකා රූපවාහිනී කෙරෙහි පෙළඹීමේ වර්ධනයක් ඇතැයි යන මතය මෙතෙක් කලක් පැවතියේ නිරීක්ෂණ මට්ටමින් තහවුරු කරගත් කරුණු පමණි. එය දත්ත සහිතව ඔප්පු කිරීමක් මා දන්නා තරමින් මෙතෙක් සිදු වී නොමැත. එබැවින් වන්දිකා රූපවාහිනී ග්‍රාහකත්වය පිළිබඳ කරන ලද පර්යේෂණ වලින් ඔබ්බට යමින් ඉහත සඳහන් කළ කරුණු සනාථ කිරීමට උත්සහ දැරීම මාගේ පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ.